

जनप्रवास

आयुर्वेदाला संशोधन, तंत्रज्ञानाची जोड हवी : डॉ. अरुण जामकर

पुणे । प्रतिनिधी

आयुर्वेद हे भारतीय परंपरेने दिलेले आपले ज्ञान आहे. त्यामध्ये अनेक मोठ्या आजारांनाही बरे करण्याची क्षमता आहे. आयुर्वेदाला तंत्रज्ञान आणि संशोधनाची जोड मिळाल्यास त्यामध्ये सुपरस्पेशलिटी येऊ शकते. केसांवर उपचारपट्टी विकसित करणारे केसायुर्वेद हे त्याचे आदर्श उदाहरण आहे, असे प्रतिपादन महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाचे माजी कुलपुरू डॉ. अरुण जामकर यांनी केले.

आरोग्यवर्षिणी चिकीत्सालय आणि खीरहीजी इंडियातर्फे 'केसायुर्वेद'च्या प्रथम वर्षाभिनविमित टिळक स्मारक मंदिरात आयोजित 'आयुर्वेदाच्या स्मृतीसून' पुस्तकाचे प्रकाशन व केसायुर्वेदच्या तीस उपकेंद्र प्रमुखीच्या सत्कार सोहळ्यात ते बोलत होते. याप्रसंगी खीरहीजी इंडियाचे संचालक दत्ताजी

गायकवाड, संचालिका वैजाली गायकवाड, स्कनानी गायकवाड, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाचे अधिष्ठाता डॉ. सतीश डुंबरे, आयुष्या संचालिका डॉ. सरिता गायकवाड, केसायुर्वेदचे संचालक वैद्य हरिश फटणकर, स्नेहल फटणकर आदी उपस्थित होते. यावेळी असोसिएशन ऑफ कॉस्मेटोलॉजी, ट्रायकोलॉजी अँड टेक्नॉलॉजीची स्थापना करण्यात आली. अरुण जामकर म्हणाले,

आयुर्वेदिक उपचारपट्टीचा अभ्यास करून सुपरस्पेशलिटी मिळविण्याकडे सध्या कल वारत आहे. परंतु, आयुर्वेदात आणखी मोठ्या प्रमाणात संशोधन होणे गरजेचे आहे. केसांची आयुर्वेदाच्या साहाय्याने निगरानी होणे ही काळाची गरज आहे. आयुर्वेदाची सेवा करणाऱ्यांनी त्यावर छद्म टाकली पाहिजे. आपण करित असलेल्या संशोधनाचे दस्त जपले पाहिजेत. त्याला आधुनिकतेची

जोड दिली पाहिजे.

मंदार जोगळेकर म्हणाले, आयुर्वेदामध्ये शारीर्य दृष्टिकोनातून संशोधन होत आहे, ही जमेची बाजू आहे. पाश्चात्य देशांमध्ये संशोधनाच्या जोरावर आयुर्वेद सिद्ध केले जात आहे. अशावेळी आपले मूळ ज्ञान असलेले आयुर्वेद जगभर पोहोचले पाहिजे. त्यासाठी संशोधन आणि साहित्यनिर्मिती व्हायला हवी. मराठीमध्ये मोठी साहित्यनिर्मिती

होते; ती इंग्लिश, ऑडिओ बुक्सच्या माध्यमातून पोहोचविण्यासाठी प्रयत्न सुरू आहेत. डॉ. सरिता गायकवाड म्हणाल्या, आयुर्वेदात सुपरस्पेशलिटी येणे ही बाब स्वागतार्ह आहे. मात्र, आयुर्वेदात क्षमता असूनही कांवार आयुर्वेद ज्ञान आहे, हे सिद्ध करावे लागते. आयुर्वेदात शरीररचना आणि राहणीमान यावरून सगळ्याच विचार करावे लागते. आयुर्वेदात क्षमता आहे. ती समजून घेतले पाहिजे. विविध चिकित्सेच्या माध्यमातून आयुर्वेदाची क्षमता सिद्ध करावी. विज्ञाननिष्ठ असलेल्या मराठी व संस्कृत भाषेत आयुर्वेद ताकदीनिधी मांडले आहे. डॉ. सतीश डुंबरे म्हणाले, केसांवर आयुर्वेदातून उपचार हा नवीन विचार आहे. अशा प्रकारचा अभ्यासक्रम महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठात पेलॅन्सिफ्या अंतर्गत सुरू करण्याचा प्रयत्न केला जाईल.